

téssel a brit uralmat esetleg megdönthette volna. A hindu tőke elérte célját, Anglia bizonyos engedményeket tett. A további harc úgyis könnyen túlléphetne volna azokat a határokat, melyeket előre megszabott. A londoni kerekasztal konferencia után, ahol a végleges megegyezés létrejött, Ghandi elveszti népszerűségét. A nemzeti mozgalom irányítását más erők kezdik átvenni és a hatalmas sztrájkok már utalnak arra a harci módra, mely hivatott a hindú népet a nemzeti és gazdasági elnyomás alól felszabadítani.

Szakács Gábor

Az árokparti iskola előtt

A távolban forrón és szaporán
Pöfög az induló gyorsvonal,
Itt ostordurrogással hajtja a csordás
A szügyig csatakos barmokat.
Már sárba öltögeti véres nyelvét
A rozsdásodó alkonyat.

Az árokparti százéves iskola
Sárga falán az odvasodás
Bontja a tapaszt. Ablakain át
Kihallik az éles gyerekfohász.
Az őszi szürkületben, repedt hangján
Rosszízű vad szél vihorász.

Az ódon iskolaajtó nyikorogva,
Mint sötét barlangszáj felreped,
A meszes bendőjű öreg szobák
Ontják magukból a gyereket,
Púposan, véznán, rikoltó rongyokban
Bújnak ki a könyves kis seregek.

Halványsárga képpel, szilaj kedvvel
Túrik az őszi szeleket,
Ócska sipkában, görbe kamasznadrágban
Meztélláb rúgják a köveket.
Hej, hogy sokasodnak, hej, hogy növekednek
Síró Jaszibarán a gyerekek!

A tanító krákog, a korholástól
Torka már egészen berekedt.
Zavarja haza a sok nyargalászó,
Vadul üvöltő gyereket,
Nem tudja, hogy otthon nincs hely ricsajozni,
Cimborát behívni nem lehet,

Ezért játszanak az uccán. Otthon
Sovány a falat és a szeretet.
A gondterhelt szülők bárhová lépnek,
Szűk a hely, útban a gyerekek.
Fáj a ricsaj, az idegek sajognak,
Mert mindig szűkös a kereset.

Sírósan vagy kacarászva, tépett könyvvel
A sok szilaj gyerek szétszalad,
Az ablaküvegek villannak mégegyszer

A tintaszínű ég alatt
 És homály nyeli el az iskolát, árkot
 S a csiripoló hadakat.

Ahogy elterül lassan a sötétség,
 Jaszibara sorsa szívembe fáj,
 Sehol a városban nem ilyen szájalmas,
 Nem ilyen elhagyott, szegény a táj,
 Nem ily éhes, rongyos és odvas házba búvó
 A sok kicsi és sok nagy proletár.

A százados enyészet lustán eszik,
 Telemérii a kanalat.
 — A virgonc kölyköket nézem és a jobb
 Holnapok reménye fakad
 A nyomorúságban, mely ezen a tájon
 Duzzad, mint a rákos daganat.

Laták István.

VILÁGSZEMLE

A világ békeszerető népei örömmel fogadták Roosevelt beszédét, mely azt mutatja, hogy az Egyesült Államoknak is hovatovább részt kell venniük a nemzetközi porondon a béke fenntartásának felelős munkájában és hogy nem szorítkozhatnak az elzárkózás és a semlegesség politikájára. Kiemelte a demokratikus államok eddigi politikájának hibáit és rámutatott arra, hogy a béke egyesült erői hatalmasabbak a fasizmusnál. Az emberiség 90%-a béke mellett van és csak 10%-át képezik a brutális felforgatók, terroristák és gyilkosok. „A háború ragályos betegség, akár üzennek háborút, akár nem és rövid időn belül olyan népeket is elérnek, melyek az eredeti csatától messze fekszenek... Épp ezért... a béke fenntartására nem elég a puszta jóakarát, a békét minden rendelkezésünkre álló eszközzel meg kell védenünk!” Roosevelt cselekvésre szólította fel a demokratikus hatalmakat, értsükre adván, hogy az USA az ő oldalukon áll. Csatlakozott a benemavatkozási komédia végét, a köztársasági Spanyolországnak jogaiba való visszahelyezését és a Japán elleni gazdasági megtorló intézkedéseket követelő nagy népi mozgalomhoz. A csikágói beszéd kezdete lehet egy általános, nemzetközi feleledésnek.

Az amerikai szózatra három európai válaszolt. Franciaországban Chautemps miniszterelnök és a kamara elnöke Herriot, aki egyúttal erőlyesen felelt Mussolini ama berlini kijelentésére, hogy „Európa holnap fasizta lesz.” A barbár írtóhadjáratokkal kapcsolatban megállapította: „Azon az úton vagyunk, hogy visszasüllyedjünk a középkori állapotokba. Ennek mindenképpen ellene kell állnunk... és győznünk kell; a gyöngöseség főnyeremény a háború számára.”

Angliában Neville Chamberlain válaszolt Roosevelt beszédére. A válasz, mint az angol politika minden egyes nemzetközi ténykedése, ezúttal is csalódást keltett. Bár kijelentette, hogy Nagybritánia teljes szívvel Roosevelt elnök felhívása mellé áll s bár undorának adott